

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Naročbe brez dopolnjenega naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštuo-hranilnični račun št. 652.841.

Izhaja vsaki dan. Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 2. uri zjutraj.
Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici. Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.
Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 6. zvečer. — Cene oglasom 16 st. na vrsto petič; poslanice, smrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON št. 1157.

Rusko-japonska vojna.

(Brzojavne vesti).

Podrobnosti o pomorski bitki.

TOKIO 2. (Reuterjev biro.) Japonski ranjenci v bojnišnici vojne mornarice v Maiguru poročajo o pomorski bitki v prelivu Taušima nastopno: Ozlopnjača »Kujaz Sevorov« je bila na čelu ruske bojne črte in je prva prišla streljati. Kmalo na to je odgovorila »Mikasa«. Obe eskadri sta se silno obstrlevali s topovi ter se polagoma približali ena drugi. Po kratkem in ljutem streljanju je bilo videti, da je krov ladije »Admiral Ušakov« bil v plamenu. Ladija se je polagoma umaknila iz bojne črte. Ob 4. in pol uri popoldne je bila sovražna črta v popolnem neredu in streljanje je ponehalo. »Borodina« in »Kamfata« sta se pogreznili. Močvno »Borodina« je pa hrabro nadaljevalo streljanje, dokler ni bojna ladija pod njimi izgubila. V nedeljo zjutraj so Japonci našli pet ruskih ladij pri otokih Liancourt. »Isomrud« je ubežal, dočim se 4 druge ladije niso upirale ter so na rasko razvile tudi japonske sestavo. Admiral Nebogatov je ukazal spustiti svoj člna ter je prišel k japonski križarki »Asama«, kjer se je formalno udal.

Poročilo japonskega častnika o bitki.

TOKIO 2. (Reuterjev biro.) Neki japonski pomorski častnik, ki se je povrnil v Saeho, je podal o pomorski bitki v korejskem prelivu nastopno poročilo: Ko je japonska flota, potem ko je bilo videti ruske ladije, plula v vrstočni kanal zaliva Taušima, je bilo morje viharo, tako, da so morale torpedovke iskati svetlja pri otoku Taušima. Ruske ladije se plule v lepem redu. Admiral Togo je dal z bojne ladije »Mikasa« signal: Usoda države je odvisna od današnjega boja. Pričakuje se od vas, da stori vsak, kar more! Rusi so po noči prvi in drugi napad torpedovk preprečili potom reflektorjev, tretji napad je pa vspel. V nedeljo zjutraj so Rusi imeli največ izgub.

Osmo poročilo admirala Togo.

TOKIO 2. (Uradno.) Osmo poročilo admirala Togo, ki je dospelo semkaj dne 31. maja, pravi: Poveljniki »Kasuge«, ki se je danes povrnil semkaj s preživelim močtvom križarja »Dmitrija Donskega«, javlja, da je isti dne 29. t. m. zjutraj odprl ventile ter se pogreznil. Potem ko so se vse osebe, nshajajoče se na uničevalki torpedov »Bujni« preselile na »Dmitrij Donskoj«, so Rusi potopili torpedovko »Bujni«. Kakor poročajo preživeli, je bil poveljnikov stolp »Osjsolje«, takoj v soboto ob pričetku bitke zadet od

krogelje, pri čemer je bil ubit admiral Felker-sm. »Osjsolje« se je na to ob 3. uri popoldne potopila.

Ruske izgube.

TOKIO 2. (Reuterjev biro.) Izgube Rusov v ruski pomorski bitki, izvzemši vjetnike, častjo na 7 do 9000 moč. Bati se je, da je večina teh izgubila življenje. Mnogo mrličev je priplavalo na sosednje otoke in obale.

Japonske izgube.

TOKIO 2. (Reuterjev biro.) Japonci so pri Taušimi skupno izgubili čestnikov in mrtvih 113 in 124 ranjenih. Povodom pregledovanja lista se je pokazalo, da so japonske izgube manje, nego so je v začetku mislili.

Poročilo generala Lineviča.

PETROGRAD 2. General Linevič je dne 31. t. m. sporočil carju: Japonci so pričeli prodirati dne 29. t. m. in sicer s tega, da so napadli naše čete v dolini reke Činške, tri vrste od soteske Fihaniju. Soteska je v naših rokah. Istega dne so dobrovoljne čete, 30 vrst južno-zapadno od Kirsu v okolici Ikačena razkropile četo Hunguzov.

Velika bitka v Mandžuriji?

LONDON 2. Iz Petrograda poročajo, da je glasom informacij iz dobrega vira, glavni štab prejel iz Mandžurije vest, da so Japonci stopili v ofenzivo proti generalu Lineviču. Meni se, da je pričela velika bitka.

Dogodki na Ruskem.

PETROGRAD 2. (ob 3. uri 40 minut popoldne). V mestu se širijo govorice, da je prišlo pri moskovskih vratih do spopada med masami delavcev in močnimi oddelki čet.

PETROGRAD 2. Od danes zjutraj štrajkajo delavci v tovarnah raznih mestnih delov. Pri Patilovih tovarnah, kjer stoji pripravljene kozaki in pehota in pri Glibovi mehanični tovarni, kjer so postavljeni kozaki, ni še prišlo do spopadov.

Brzojavne vesti.

Češki deželni zbor.

PRAGA 2. Deželni zbor češki je pričel danes razpravo o predlogi glede polajšanja bede.

Ministerstvo Fejervary.

DUNAJ 2. Grof Tisza je bil danes vsprejet od cesarja v avdienci, ki je trajala pol ure. Za gotovo se smatra, da bo baron Fejervary imenovan ministerskim predsednikom. Baje se mu je posrečilo sestaviti ministerstvo.

Rešitev ogrske krize.

BUDIMPEŠTA 2. Ogrski brz. biro poroča z Dunaja: Kakor smo zvedeli, so že

storjeni koraki, da se odpusti Tiszovo ministerstvo, oziroma, da se omogoči imenovanje nove vlade. Nadejati se je, da bodo tozadnevni odloki objavljeni v prvih dneh bodočega tedna.

Grof Tisza.

BUDIMPEŠTA 2. »Ogrski biro« poroča z Dunaja: Avdienca grofa Stefana Tisze je trajala 1 uro. Grof Tisza se je danes vrnil v Budimpešto.

Nadvojvoda Rainer.

ZADER 2. Nadvojvoda Rainer, ki potuje v južno Dalmacijo inšpicirat čete deželne brambe, je dospel semkaj in je bil vsprejet od vojskega poveljnika in voditelja namestništva.

Kralj Alfonz v Parizu.

PARIZ 2. Španski kralj Alfonz in predsednik L ubet sta se danes podala v St. Cyr. Pripetilo se ni ničesar.

Poroča nemškega prestolonaslednika.

BEROLIN 2. Francozsko seproijelno odposlanstvo, ki se udeleži poroke nemškega prestolonaslednika, je danes popoldne dospelo semkaj.

BEROLIN 2. Cesar Viljem je podelil velikemu knezu Nikolaju Mihajloviču red črnega orla.

BEROLIN 2. Veliki knez Mihael Aleksandrovič je s spremstvom dospel semkaj ter je bil vsprejet od cesarja, prestolonaslednika in drugih princov.

BEROLIN 2. Izredno odposlanstvo turškega sultana je danes dospelo semkaj.

Potres na Balkanu.

SARAJEVO 2. Včeraj ob 5. uri 46 minut zjutraj je bilo čuti tukaj močan valovit potres v smeri od vstopa proti zapadu.

CETINJE 2. Prišlo je številni potresni sunki v Skadru, med temi dva posebno močna, so poškodovali skoraj vse hiše tako, da ni možno v njih bivati. Maogo poslopij se je porušilo. Mestni del, v katerem bivajo Mohamedanci, je popolnoma porušen. Do sedaj so našli 102 mrliča, ranjenecv je 250. Vse prebivalstvo živi pod milim nebom. Konzuli stanujejo v šotorih.

CETINJE 2. Glasom semkaj dospelih poročil, so včeraj čutili močan potres tudi v Skadru. Maogo hiš se je baje porušilo, mnogo jih je bilo poškodovanih. Število žrtev ni znano, vendar je baje znatno. Lahke potresne sunke je bilo včeraj ob 3. uri popoldne in ob 11. uri po noči čuti po vsej Črnogori.

Marconi odlikovan.

RIM 2. Kralj je imenoval Marconija vitezom savojskega reda za civilne zasluge.

Škof je poblede do vrh glave, lasje so se mu dvigali pod kapico, leden pot mu je stopil na čelo. Umaknil se je. V temi so se odprla za njim vrata, in kakor da jih je vrglo žrelo sam notri, navalilo je deset železnih orožnikov, priskočilo k škofu ter naspriilo kopje proti napadalcem. Vzkrik razjarjenja je zazril v hipu, kanoniki so se umaknili pred orožjem, a tudi škof sam se je prepeljal v prvi hip te nepričakovane pomoči. Vsi so obmolknili za trenotek. Tja so bliskale oči kanonikov, semkaj ostro kopje, tu so žarili obrzi cerkovnjakov od jeze, tam so se mračili veliki obrzi oboževan h slug, a sredi tega kroga je stal škof blede, tresoči se.

Toda v hipu se je vzdramil.

— Dajte, ako ste junaki! V Rim? je zakričal, zaobravnivši se jezno in pokazavši s prstom na velika vrata. To vam je pot v Rim! Sračno pot, bratje, srečno pot vam želi škof Ivan —

Ali kanoniki se niso maknili z mesta. Tedaj je stopil stari Lancelot iz njihovega kroga, ter je mirnim glasom spregovoril tako le: — V Rim nas pošiljaš pod blagoslovom ubjalnega orožja, škof Ivan? Hvala ti! Takega počaščenja še ni doživel staroslavni naš

Novo srbsko ministerstvo.

BELIGRAD, 29. maja 1905.

II.

Čudno je, da so ekstremni radikali (sami se nazivajo radikalne demokrate, a drugi jim pravijo samostalci), ki so skoraj popolni socijalni demokratje, hoteli pod takimi okolnostmi prevzeti vladu — četuli le provizorično.

Osi vsprejemajo vladu, četudi bi je po parlamentarnih pravilih kakor svobodnielna in demokratska stranka ne bi smeli vsprejeti na noben način! S tem aktom so oni svoje svobodoumje zaigrali in narod bo gledal v njih reakcijonarje, ki niso nič bolji od prejšnjih reakcijonarjev, proti katerim se je boril toli energično.

Provizorično ministerstvo je sestavljeno tako, da se je včeraj, ko se je izvedelo za nj smejal ves Beligrad. »Sve momci za ženitbu« se je govorilo, ker so v ministerstvu zastopani v glavnem sami mladi ljudje. Finančni minister Milan Marković je n. pr. še le 28 let star in je bil do sedaj posojilnični tajnik in ni nihče niti znal za njega. Oni, ki ga bolje poznajo, pravijo, da nima niti pojma o finančni znanosti. Njemu podobni so tudi drugi novi ministri, a najbolj značilen za razpoloženje nasproti novemu ministerstvu je fakt, da mislijo skoraj vsi načelniki važnejših odelkov v ministerstvih podati ostavke, ker — kakor pravijo — z otroci nočejo delati.

Taki so torej najsposobnejši ljudje v radikalno-demokratski stranki, kateri se je ljubilo, da v nasprotju s parlamentarnim pravilom prevzame vladu, ča tudi le provizorično.

Nasproti tej stranki nastopajo kakor opozicija radikali, ki so osiveli v politični borbi, v prvi vrsti v borbi za ustavnost in parlamentarizem. Tu so: Nikola Pašić, Stojan Protić, Andra Nikolić, Sveta Simić, Prota Gjurčić itd. itd. — vse sami stari in spretni politiki.

Kakor sem že rekel, važno je na tej krizi posebno dejstvo, da je kralj stopil v konflikt se skupštinsko večino. To se mora obzaloovati. Kam da odvajajo taki koraki vladarjevi to nam pokazuje srbska zgodovina.

Ne verujem, da je kralj nalašč naredil to. To je zakrivila njegova okolina, ki bi rada videla neredov in nezadovoljstva. Slavni intriganti so: Ješa, Nenadović, dr. Sinić in Živojin Balugdžić, ki vzdržuje še vedno zveza z dvorom. Vsi ti ljudje so namreč storili kralju izvestnih uslug in se hočejo sedaj okoristiti, ker računajo na kraljevo hvaležnost.

Ti ljudje pa niso pravi prijatelji kraljevi in on bi naredil pametno, da se jih

kapitelj. Hvala ti! je nadaljeval jezno, tvoje ponudbe ne vsprejemamo. Prepuščamo ti plačane orožnike, ker bo, bojim se, tega kopja škofa Ivanu skoro trebalo proti drugim bolj, nego proti njegovim bratom, golorokim služabnikom božjim. V Rim pojdemo. Moramo pred sodišče apostola Petra. Maoga pota vodijo v Rim, ali tvoj ne vodi. Sree ti je prazno, kamenito polje, nikdar ga ni rosila rosa nebeska. V tebi ni ljubezni za ta kraj. Sin človeški pazi: oholo se povzdigaš nad vsako posvetno sodbo, kruto svojo voljo mžeš silovito na vago pravice, svoje silo podpiraj posvetnim žezlom, ter misliš, da si pravi, ako slepa milost vladarjev pokriva tvojo krivico s svojim škrlatom, da iz mirovne palice pastirja ustvarjaš ubjalno orožje. Sin človeški, pazi! Tudi nad zemeljsko silo, nad zlato krono je sodišče, sodba Boga pravičnika, ki zlomi to tvoje orožje kakor slamo. Tej sodbi ne ubežiš niti ti. Ptujec v Jeruzalemu, ne moti mirnega kroga našega. Ptujci ptici podobno si doletel v ta kraj, širiš se v novem gnezdu, sli nas, kakor je Bog, ne iztisneš. Glej tu stolno cerkev, to je stebel našega prava, naša trdnjava od davna, ti ne omejaš tob stebrov. (Pride še.)

PODLISTEK.

226

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoa. — Nadaljeval iz dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. C. — A.

— Pravica bedi, pa če se ima zrušiti svet.

— Ej, evangelje ne pozna takih besed. Ali tvoja pravica je krivica. Ne zshtevaj od meščanov, kar ti ne gre.

— Pismo govori.

— Pismo laže, ni ga napisala čista roka.

Ne meči semena krvi na to nesrečno mesto, na ta bedni kraj, kateremu se komaj zacelujejo ljute rane od stotin let. Odnehaj!

— Nočem!

— Škof Ivan! je ponovil Lancelot močnejše, pokleknišviš pred pastirja, v imenu vere, ljubezni in miru te zaključam! Zavrži krive nasvete! Slušaj naš bratski glas. Izogibaj se sile! Odnehaj!

— Odnehaj! so zakričali kanoniki, širši roke ter so stopali proti škofa. Ali on se je umaknil, mahnil z roko, kakor da je odsekal, in je rekel:

— Nočem.

— Odnehaj, Ivan, je zagrmel sivoglavci Lancelot, skočivši jezno po koncu in dvignivši grozeči svoj prst. Megla ti je padla na oči, tmina ti je obkročila pamet; kakor nesrečna zvezda, ki požiga svet, bliščiš blazno izven strogega kroga nebesnega, ki ga je zarial prst višnjega Boga. Spominjaj se križa, zakona ljubezni in pravice, spominjaj se s dnege dne. Odnehaj!

— Nočem! Nočem! In stokrat nočem, je zhrščal Ivan, sukuje glavo in pritiskaje pesti na prsa, očesi pa sta mu sipali strele iz-pod privzdignjenega čela na — brate.

— Moraš! Moraš! je vzkripl Nikola, rudeč od jeze, ter skočil proti škofu, a za njim Omodej, Ivan iz Moravca in vsa družba.

— Moraš! Moraš! je kričala gruča, eden gromede, drugi hreščeče, tretji bušeče, četiti škripajoče, mešajoči glave, bliskajoči z očmi, grozeči z rokami, dvigajoči pesti. Še en migljaj, še en trenotek in Ivan bi bil v njihovih pesteh.

odkriži. Če kralj ne stori tega, naj jih pa odstranijo radikalni, ko zopet pridejo na vlado. Interesi Srbije zabtevajo, da se to zgodi.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 2. junija 1905.

Rusko poročilo o zadnji bitki na morju.

Moskovski list »Ruskoje Slovo« je priobčil o bitki v korejskem prelivu nastopno poročilo, ki so je poslali častniki križarke »Almas« :

Prvi dan spopada, to je dne 27. maja, zjutraj je prva pričela streljati oklopjača »Imperator Nikolaj I.« na 4 japonske križarje, ki so se pojavili, nakar so isti hitro odpluli nazaj. Ruska eskadra je nato v 4 kolonah nadaljevala svojo vožnjo v korejski preliv. Admiral Roždestvenski je postavil eskadro v bojno formacijo. Bližaje se nasprotniku, je pričel boj. Japonci so skušali z manevriranjem obkrožiti eskadro Roždestvenskega. Oklopjača »Suvorov« se je obupno borila. Petkrat je na ladiji nastal ogenj, ki so ga vsakokrat pogasili. Izvratno so se borile tudi ladije »Navaris«, »Admiral Senjavin«, »Generaladmiral Apraksin« in »Admiral Ušakov«, ki so tega dne ostali nepoškodovani.

Trdovraten, neizprosen boj je nastal ob 1. uri popoldne ter je trajal pozno v noč. Boj je podjal nastopno sliko: Pomožna križarja »Rus« in »Ural« sta se pogreznila; njiju posadki so vprejle druge ladje. »Imperator I.« se je pogrezal tako, da je le sprednji del ladije mohl iz vode. »Orel«, čegar dimniki in jarbola so bila odstrojena, je bil v plamenu. »Aurora« je bila tudi zadeta in je izgubila jarbola. Dve ladiji tipa »Borodino« sta legli ob bok, vendar sti se zasmogli držati na vodi. Očividni zatrtje, da so potonile tri japonske ladije, ena s tremi dimniki, ena druga tipa »Uššin«, tretja neznanega tipa.

Pred solničnim zshodom je bil odbit prvi japonski napad torpedovk. Zdi se, da pretiravajo Japonci svojo zmago. Prsnik »Incire« je bil priča bitke. Admiral Nebogatov je bil ujet, ker se je njegova ladija »Imperator Nikolaj I.« potopila. Admiral Roždestvenski je dal med bitko v soboto proti večeru signal: »Prenehati s streljanjem, sovražnik se umika.« Napadi s torpedovkami so pričeli ponoči. Morje je bilo viharno, zato so se poškodovane ladije potopile.

Poveljnik »Almasa« je videl, kako se je pogrezala neka japonska topničarka in kako se je potopila ena japonska križarka.

Deželni zbor istrski in njega večina.

Včeraj došla nam »Neue Freie Presse« je vendar priznala, da je bila italijanska večina tista, ki je preprečila zadnje sejo deželne zbornice istrske. To konstatujemo zbog dolžnega spoštovanja do resnice. Seveda je prišlo to »spreobrnjenje« dunajskega lista iz zelo naravnega vzroka. Saj ne more drugače, nego da priznava čin italijanske večine, ako hoče govoriti o komunikaciji, ki ga je izdala ta večina, da bi opravičila svoj čin! Tajiti čin in ga vendar opravičevati, to je seveda nemogoče tudi za dunajsko »Neue Freie Presse«.

Na komunikaciji večine se pač vidi, kako težko je dobro braniti slabo stvar. Kakor so gospoda se svojim činom pogazili princip pravičnosti in parlamentarne svobode, ki je ravno izražena v svobodnem gibanju manjšine in v respektiranju nje pravice, tako zanikujejo ta princip tudi v svojem komunikaciji. Seveda si oni pomagajo s tem, da taje vsako pravico manjšine v jezikovnem pogledu, češ, razpravni jezik te zbornice sme biti le italijanski!! Vlada da je hotela kršiti ta princip in s tem tudi — avtonomijo deželne zbornice!!

Človek se prijemlje za glavo: v državi, ki je v svoje državne zakone vsprejela kakor temeljni princip enakopravnost vseh narodov in jezikov, v taki državi naj bi bila kršena avtonomija kakoga pokrajinskega parlamenta s tem, da se hoče razpravljati tudi — v jeziku večine prebivalstva?! Signori kažejo, kako znajo postavljati principe na glavo! Kar oni označajo za »princip«, nima nikake sankcije. Naj zabeležimo tu le dejstvo, da je bil deželni zbor istrski že enkrat razpuščen, — torej zavržen od najvišega konstitucionalnega činitelja v državi — ker ni hotel odnehati od tega, kar signori tudi v

svojem najnovejšem komunikaciji označajo kakor »princip« in kakor »avtonomijo« deželne zbornice. Saj tudi tatovi imajo svoj »princip« — ali kam bi prišli, ako ne bi zavračali takega »principa«, oziroma »avtonomije« tatinske obrti. Kar označajo signori kakor »princip« in »avtonomijo«, to ni nikakor princip in nikaka avtonomija, ki bi jo bil kdo dolžan respektirati, ampak to je le nasilje in samovolja, ki jo signori povzdigajo v princip. Vlada pa je dolžna lomiti takov »princip«, če se noče pregrešiti proti principu pravičnosti in na lasti dolžnosti.

Naši škofje v Rimu.

Dunajski »Information« pišejo iz Zadra: »Bolj in bolj gineva nada, da bi rimske škofske konference definitivno rešile vprašanje o glagolici. Vesti, ki prihajajo iz italijanskih virov o viharah sejah konference so sicer deloma pretirane, deloma pa naravnost izmišljene, kajti seje so strogo tajne, in kar je dosedaj prodrlo v javnost, so le namigavanja in domnevanja. Gotovo je le to, da škofje, ki se udeležujejo konference, niso v soglasju in da sklepi konference predstavljajo kompromis, zbog česar ostanejo polovičarsko delo. To pa pomenja, da vprašanje o glagolici ostane jedno najbolj perečih jugoslovanskih vprašanj in da rimska konferenca prav za prav ni dozorela nikakega rezultata. Tu se smatra kakor slabo znamenje, da se je škof krški (Mahnič), ki je najgoročnejši prijatelj glagolice, pred vsemi drugimi škofi skoro bežal domov. Kakor najodločnejši protivnik slovanske liturgije je poznan škof Flapp, ki se je, kar je čudno, tudi udeležil konference, dočim je bil izključen od udeležbe hrvaški škof Bueonjić, vzlic njegovi pritožbi na sv. stolico. Če se torej naši škofje povrnejo s praznimi rokami ali le s polovičarskim vspehom, potem zapriče na novo boj za staro cerkveno pravo, dokler ne dovede do končne in popolne zmage«.

Kakor so dne 31. t. m. javili »Agramer Tagblatt« iz Rima, je bila seja v torek zelo živahna. Na njej se je posebno odlikoval krški škof dr. Mahnič, ki je zagovarjal glagolico. Zdi se, da je vprašanje zavoda sv. Jeronima za Hrvate povoljno rešeno.

Drobne politične vesti.

Bolgarska — kraljevina? — Londonski list »Daily Chronicle« je izvedel iz Bukarešte, da tamošnji bolgarski krogi pričakujejo za gotovo, da se utegnejo v prihodnjem mesecu julija storiti zelo vznikli koraki in vprašanje glede povzdignjenja Bolgarije v kraljestvo. Knez Ferdinand je baje že zadobil tajno zagotovilo, da bodo velevlasti povapeševale omenjeno proglašanje v kraljestvo. Ta korak se stavlja v zvezo z rešitvijo makedonskega vprašanja. Na zadnjem potovanju kneza Ferdinanda po Evropi se je na vseh dvorih, ki jih je Ferdinand obiskal, baje pretresavalo tudi vprašanje o bolgarskem kraljestvu.

Papež je včeraj praznoval sedemdesetletnico svojega rojstva.

Domače vesti.

Kako se — ne poznamo! Ozirom na dejstvo, da je neki naš pesnik nazval našo Učko italijanskim imenom Monte Maggiore, pripominja »Naša Sloga« :

Kakor se mi slovanski bratje še vedno slabo poznamo, tako je tudi z našimi deželami. Na drugi strani pa, ker se danes vlada med nami tujinski duh v šolah, je lahko umeti nepoznavanje slovanskih zemljepianih narodnih imen. Jako žalostno se za devljejo našega srca tujinska imena v slovanskih ustih. Čas je, bratje, da vržemo od sebe nemarnost, pa da spoštujemo in rabimo najprej svoje!

Ozirom na goro Učko pripominja puljski list:

Mi nismo v svojem življenju nikdar čuli drugače imenovati to goro od našega človeka. Italijani so jo prekrstili v Monte Maggiore zato, ker je to res najvišja istrska gora. To italijansko ime je torej zgolj umetna. Hrvatsko ime »Uška« prihaja od imena »Vuška« kakor se je imenovala v prejšnjih dobah. Ime samo kaže, da je moralo biti nekada na tej gori, obraščeni z gosto šumo, mnogo volkov. Na Učki bivejo »Učkarji« sami naši hrvaški stanovci, vrlo čestiti in bistri. Obronke njene in podnožje so zaposle naše vasi in vsi nazivljajo tega našega gorskega velikana za »Uško«.

Pomoženje vojaštva v Istri. Reški »Novi list« piše, da vojna uprava pomnočuje vojaštvo v Istri. Tjakaj pride še en polk deželne brambe in en bosansko-hercegovski polk pehote. Del tega polka bo nastanjen v Pazinu. Skupno bo v Istri nastanjena ena divizija (dve brigadi) vojakov.

Malo več snage. Iz svobodne luke smo prejeli: Sedanja svobodna luka je tako velika, da bi lahko sama tvorila malo mesto. Delavcev nas je na tisoče in smo večina nas izpostavljeni, v letu grozni vročini, v zimi pa grozni burji, prahu in mrazu. Ker smo pa že vstarejni za trpljenje in ker smo tu bolje plačani, nego delavci na drugih podjetjih bi bili »skoraj« zadovoljni (popolnoma zadovoljen pač ni nikdo na svetu!), samo da bi naši viši nekoliko bolj pazili tudi na snago. Vodnjakov (javnih) imamo v vsem vsobodnem pristanišču le en par. Ti pa so v takem stanju, da se obrača želodec onemu, ki se jih mora posluževati, da si vgaša žejo. Ti vodnjaki služijo za umivanje in za pijačo in so neznanako zamazani in vsi razbiti. Vodstvo javnih skladišč bi moralo zdatno pomnožiti število vodnjakov ter prirediti posebne priprave za umivanje. To je nujno potrebno tudi iz zdravstvenih ozirov — saj smo mi delavci menda tudi vredni, da se nekoliko skrbijo za naše zdravje?

Glede stranišč bi imeli omeniti, da so vsa vrata istih razbita in brez zapahov — kar tudi ni ravno v redu. Menim, da bi se na napravah, ki so stale milijone in milijone, moglo odstraniti te nedostatke, ki bi zahtevali le razmerno male troške, da bi se s tem vstreglo tisočem delavcev.

V soboto v Rojan! Konsumno društvo v Rojanu priredi v soboto, dne 3. junija lep zabaven večer, v proslavo nakupa svojih lastnih prostorov.

Na tem zabavnem večeru bo blagohotno sodelovalo pevsko društvo »Zarja« v Rojanu. Želeli bi bilo, da bi se ta večer sestali mestni in okolišanski rodoljubi, da bi na tem sestanku skupno proslavili ta za naš Rojan važni dogodek.

Beti se je bilo že, da nas izrinejo iz teh prostorov, ali naša »Tržaška posojilnica in hranilnica« nas je rešila ob požrtvovalnosti naših rodoljubov, gg. I. M. Boleša, Mihaela Požarja in Dragotina Žerjala. Toliko posojilnica, kolikor navedeni rodoljubi naj vprejmejo zagotovilo o naši hvaležnosti. In ravno »večer« prihodnje sobote bodi v poseben izraz te hvaležnosti.

V e č R o j a n č a n o v.

Hrvatje in Srbi. — Pravoslavni in katoliki. Iz Dalmacije moremo beležiti dva dogodka, ki sta tolažilnim znakom, da je na našem jugu jela predirati misel jedinstva in ljubezni, oziroma tolerance med brati, ki so se do nedavno ljuto sovražili med seboj iz vzrokov, ki jih je sovražno tujinstvo umelelo in zvito vrglo med-nje.

V občinskem svetu občine Vrlik (v Dalmaciji) imajo pravoslavni večino. V tem občinskem svetu je župan vitez Kulišić izustil krasen govor v spomin in slavo pokojnega biskupa Strossmayerja, a občinski svetovaleci so poslušali ta govor stoji in so na zaključku zaklicali trikratni: Slava!! Govor je napravil nanje velik utis in je bilo opažati solzo v marsikaterem očesu. Sklenili so tudi nabirati prispevke za Strossmayerjev spomenik.

Iz Dima v Dalmaciji je odšel te dni tamošnji pravoslavni parok O. Danilo Bukrović. V slovo so mu priredili časten večer, a to v domu — katoliškega župnika don Ivana Skarice. Slavja se je udeležila velika večina katoliškega naroda iz sela in njega okolice. Katoliški svečenik je napil pravoslavnemu bratu. Poslednji pa je naglašal, kako težko mu je slovo ne le od svojih župljanov, ampak tudi od bratov katolikov in njihovega uzornega župnika. Raduje se, da so umeli njegova čustva in njegove žive želje po bratski slogi. Od tu ponese — je rekel — utrčano oljčno vejico kakor simbol miru, sloge in ljubavi bratske.

Ta dva dogodka res nista Bog ve kaj sama na sebi, v ozkem okvirju, v katerem sta se izvršila. Vendar sta vredna, da ju zabeležimo in da se veselimo simptomatičnega njih pomena: da se polagoma celi odprta rana, ki je toliko časa krvavela na narodnem organizmu Jugoslovanov in je provročala neismernega zla nam vsem.

Tridesetletnica »Slov. Čitalnice« v Pol. Vrtojbi pri Gorici. (Dopis.) V znamenju izredne naklonjenosti vremenskih bo-

gov, vršila se je prošlo nedeljo proslava 30 letnice obstanka »Čitalnice« v Dol. Vrtojbi.

Udeležba je bila vspricho krasnega vremena ogromna od vseh strani. V sredi vasi so je zbralo občinsko starištvstvo s čit. odborom, vsem na čelu vrli župan in predsednik »Čitalnice«, g. pl. Locatelli. Kmslu po 3. uri pop. so se zrežili sokolski rogovi. Sokoli iz Gorice in Solkana so prihajali. Zastave so se posestrile in vzradoščen narod je na usta županova prisrčno pozdravil došlo nar. gardo. Odzdravil mu je star. »Gor. Sok.«, g. dr. Treo, povdarjajoči, da so Vrtojbinčani predstraža goriškega mesta, želeči da bi »Čitalnica« vspevala tudi nadaljnih 30 let ter širila omiko v najpriprostejšo kmečko hišo. Sokolske čete so se na to zopet uvrstile, njim na čelu starosta »Gor. Sokola«, spremljan po dičnem starosti »Solk. Sokola«, g. Iv. Doljaku; in po načelniku tega društva, g. Jos. Zavrtniku. Veliki travnik gostilne pri »gradu« je bil odmenjen za slavnost. Pod vodstvom vrlo simpatičnega glasb. učitelja g. Komela so nastopali razni pevski zbori. Do srea segajo je bil govor predsednika »Vrtoj. pevškega društva«, ki je povdarjal, da je bil glavni dobrotvor in ustanovitelj »Čitalnice« največi Sloven — nesmrtni Strossmayer! (»Slava«! klici.) G. ca učiteljica Hrovatinova je nastopila kakor solo pevka, spremljana od vojaške godbe. Milozvočnost njenega pevškega organa je vplivala tako močno, da jo je narod ponovno zvel na oder. V znak odlikovanja je bil poklonjen od »Čitalnice« krasen šopek evetlie z nar. trakovi.

Najpohvalneje pa moramo omeniti nastopa goriških in solkanskih sokolov. Vaje na orodju so bile proizvajane se zelo sigurnim nastopom. Da so goriški sokoli mojstri v vežbanju, zato nam že jamči ime načelnikovo. Da pa je »Solkanski Sokol« nastopil s tako sigurnostjo in preciznostjo, gre hvala neumornima vežbateljema, bratoma L e b a n. Gnjiliv trenotek je bil, ko so telovadeci ob zvokih sokolske koračnice, proizvajane od vojaške godbe, zapuščali telovadišče. Navdušenje nam je polnilo srca, gledajočim na te junaške čete nastopajočega rodu, ki ravna v polnozavestju, da zdravi duši bodi podlaga zdravo telo.

Z izrazom največje simpatije se moramo spomniti vojaške godbe, ki je topot pod vodstvom kapelnika Čeha proizvajala same slovanske komade. Izreden užitek nam je nudila godba v proizvajanju odlomka iz »Prodane neveste«. Svirala je ono »rozmišlji se Mařanko rozmišlji«, ki je gotovo višek umetniškega čustvovanja.

V mraku pa se je razvila animirana zabava. In da je bil večer posvečen tudi Terpsihori, to se umeje ob sebi. Umetalni ognji so razsvetljevali bajno noč.

Slavnost se je završila vrlo dostojno in je poleg zabave donela obiskovalcem tudi duševnega užitka. Živa potreba je, da naša sokolska društva nadaljujejo v tej smeri, posebno pa da prirejajo izlete v okolico. Narodu gledajočemu svojo a mado, se bo vzujal čut samozavesti, a plemenito samozavest naj bi nosil v sebi vsakdo, ki naj bo na korist sam sebi, narodu in človečanstvu!

Krojaški mojsterski tečaj. — Dne 1. maja t. l. otvorjen je bil tu v Komnu štiritjedenski krojaški mojsterski tečaj, ki ga je ustanovil z veliko naklonjenostjo kuratorij zavoda za pospeševanje male obrti v Gorici, istemu na čelu g. vitez E. Holzer. In to po prizadevanju komsenske občine in g. dra. Kotnika, c. k. notarja v Komnu. Poučeval je krojače jako spretno strokovni učitelj za krojaško obrt, g. K u n e iz Ljubljane.

Vseh krojačev, ki so bili doma ponajveč iz bližnjih vasi, a tudi s Tolminskege, Kanalskega in Ajdovskega okraja, udeležilo se jih je tečaja 22.

Kakor v dan otvoritve, tako tudi dne 27. t. m. sešlo se je na slovesnem zaključku tečaja mnogo odlične gospode in občinstva. Kakor predsednik zavoda za pospeševanje male obrti došel je blg. gospod vitez Ernest Holzer, dalje blag. gg.: Josip Pateraolli, predsednik trg. in obrtn. zbornice in šlea kuratorija zavoda za pospeševanje male obrti, Anton Bsiach, tajnik trg. in obrtn. zbornice in kuratorija zavoda za pospeševanje male obrti, inženir Renato Penso, vodja zavoda za pospeševanje male obrti, c. k. okrajni glavar sežanski Anton Rebek, c. k. okrajni šolski nadzornik Matko Kante, dr. Ignacij Kotnik, c. k. notar, Josip Švara, župan in občinski odborniki, Ivan Lukežič, dekan, vse

učiteljstvo tukajšnje šole in mnogo drugega občinstva.

V prijazni dvorani g. Josipa Kovačiča, prirejani v začasno učilnico, kjer se je vršil pouk, izloženi so bili izdelki učencev krojašev. Splošno je bilo mnenje o lepem nepričakovanem vspehu, ki ga je ta tečaj prinesel, pa tudi krojaši kazali so splošno zadovoljnost in hvaležnost nasproti ustanovnikom tečaja, kakor tudi nasproti strokovnemu učitelju, gospodu K u n e u, ki jih je z mostersko spretnostjo v 4 tednih dovel do lepega vspeha.

Predsednik, blag. g. vitez Holzer, otvoril je sklepni shod tečaja z govorom, dotikaje se napredka v obrtniji, ter se je ko nečno zahvalil vsem, ki so pripomogli k temu tečaju. Za njim je govoril g. Kunc, ki je izjavil, da ni še imel tako rednih in pridnih učencev, kakor v Komnu, ki so, čeprav ta čas brez zasluzka, z največjim veseljem obiskovali šolo. Apeloval je na občinstvo in lokalni patriotizem, da se poslužujejo vselej le domačega obrtnika. Blag. g. c. kr. okrajni glavar je na prošnjo blag. g. predsednika razdelil med učence-krojaše spričevala, na kar je v krasnem govoru navduševal krojače, naj kakor na pouku, tako tudi kakor delavci in mojstri teže za napredkom. Na to se je blag. g. dr. Ignacij Kotnik, kakor predsednik lokalnega komiteta, v vznešenih besedah zahvalil vsem gospodom, ki so pripomogli, da se je krojaški tečaj v Komnu tako izvrstno sponesel.

Zahvalil se je tudi krojačem učencem, ki so se svojo vstrajnostjo pripomogli do lepega vspeha tečaja, želeči, da bi jim njih pridnost obrodila obilnega sadu in da bi jim pridobljeni duševni kapital donášal obilne obresti.

Zaključuje je povabil blag. g. predsednik vit. Holzer vse navzoče, naj si ogledajo izdelke krojašev.

Polni zadovoljstva ratišili smo se navzoči v nadi, da se v doglednem času otvori enak tečaj tudi za druge stroke, da si bo naš obrtnik vselej mogel izvojevati zmago v vedno naraščajoči vojni konkurenci.

Kakor lani ševljarski tečaj v Sežani, tako je pokzal letošnji krojaški tečaj v Komnu, da so naši kraški delavci in mojstri pridni, ukaželjni in vstrajni, pokzali so širši javnosti, da na alikovitem Krasu živi zdrave duše in zdravega telesa trdno ljudstvo, ki more, kakor njega rodna zemlja, kljubovati vsem oviram sebi v čast, a domovini v slavo.

O tem si ne moremo kaj, da ne bi opozorili obrtnikov vseh strok in občinskih zastopov na velikansko vsažnost strokovnega pouka.

Od njih je odvisno, da se v prikladnih krajih vrše strokovni kurzi. Kjer so dani pogoji, ustanovlja zavod za pospeševanje male obrti v Gorici, ki je obilno subvencioniran od vis. c. kr. trgovskega ministerstva, prav rad take tečaje. Treba le, da se pokliče eni faktorji v to svrhu zaupno obrnejo na kuratorij zavoda, kjer najdejo vsakdar ljubeznjiv vsprejem in dejansko podporo.

Krvavi izgredi v Domžalah. — V Domžalah pri Kamniku so v četrtek tamkaj živeči Nemci razvili zastavo svojega društva »Andreas H. ferc. Vso slovesnost so pripravljali tajno, nameravali so pa veliko vsenemsko demonstracijo. Pokazati so hoteli ljubljanskim in celjskim Nemcem, da so Domžale nemške. Nameravali so prirediti javno sprejeto z godbo na čelu. A tujim Nemcem, ki so imeli priti z vlakom v Domžale, so hoteli prirediti slovesen vsprejem. A oboje so preprečili Domžalci a tem, da so šli ob dohodu vlaka ta kolodvor pevaje »Hej Slovanci«.

Popoludne so imeli Nemci svojo slavnost v gostilni pri Kleinlercherju, dočim so se bili domačini Slovenci zbrali v gostilni pri Kuharju, kjer je igrala tudi kamniška godba. Kmalu je pa slovensko občinstvo zvedelo, da so Nemci na vrtu, kjer so imeli svojo slavnost, razvili »frankfurtarice«. Opravičeno se je slovensko občinstvo čutilo ogroženo po tem izzivanju. Slovenci so torej šli k Nemcem in zahtevali, da se frankfurtarice odstranijo. Nemci, mesto da bi bili ugodili tej opravičeni zahtevi, so pa začeli še na druge načine izzivati domačine Slovence. Njih izzivanje je šlo tako daleč da so na domačine lušali kamenje. To je svedela provzročilo, da je prišlo do resnih izgredov. Prišli so orožniki, ki so pa preganjali Slovence. Da prišlo je do tega, da so orožniki in Nemci streljali na slovenske demonstrante.

Proti izzivajočim Nemcem je namreč priletel kamen, na kar je neki »turnar« vstrelil iz revolverja. Slovenci so na to začeli bombardirati Nemce z — jajci, a orožniki so na Slovence začeli — streljati. Ustrelili so 6-krat in ranili 2 osebi.

Cesar Sahare, znani Jacques Labaudy, ki se nahaja že več časa v Trstu, se je nastanil te dni v hotelu »Balkan«. Jacques Labaudy je imovit Francoz, ki se je pred par leti proglašil cesarjem Sahare, katero je nameraval kolonizirati. Zgraditi je hotel mesto imenom Troja, ki naj bi bilo stolno mesto novega »cesarstva«. Življenje tega francoskega bogataša je bilo v zadnjih letih jako vibarno. Pred meseci je bil aretovan v Albaniji, kjer so ga smatrali za albanškega političnega agitatorja, a izpustili so ga takoj, ko se je legitimiral. Kakor čujemo ostane še nekaj časa v Trstu.

Nesreča v karavanskem predoru. V karavanskem predoru je ubilo višega miterja Antona Satore. Neki drugi delavec je bil težko ranjen.

Dva ptička. Dva redarja se stražnice v ulici del Balvedere, sta pred večerjem jutro ob 3. uri in pol videla dva sumljiva človeka. Da zadostita svoji dolžnosti, sta ju ustavila ter ju vprašala, kdo in od kje da sta in kje sta bila. Ona dva sta dejala, da sta: eden 43-letni Anton Čok, a drugi 20-letni Ivan Perič, oba iz Trsta, da sta spala nekje na Greti in da gresta delat. Redarja jima pa nista verjela, ampak sta ju povabila na stražnico. Mlajši, namreč Perič, se je hotel temu vabilu upreti, a s'ednjšč je vendar šel z redarjem; vendar je pa meje potjo godrajal, da redarji naj pustijo v miru poštene in mirne ljudi.

No, nos redarjev se ni bil zmotil. Ko so ju na stražnici preiskali, so našli pri starejšem nož in svečo, a pri mlajšem dleto in 4 vetrihe. Seveda so redarji ta dva »mirna in poštena človeka« spravili pod ključ.

Društvene vesti in zabave.

Javen naroden ples prirede slivarski fantje jutri v nedeljo, dne 4. junija t. l. povodom izleta tržške podružnice »S. P. D.« v Slivje.

Tržaška podružnica »Slovenskega plan. društva« vabi svoje člene in njih rodbine na celodnevni, zabavni društveni izlet v nedeljo, dne 4. junija 1905. na Art. viž Slivje.

Vapored: Odhod iz Trsta: Ob 7. uri 45 minut zjutraj zabavnim vlakom (postaja sv. Andrej) do — Rod ka.

Iz Rodka po gozdni poti peš do vrha Artviž (krasna razgled na Juljske alpe, karavansko pogorje itd.) — Odmor.

Z Artviž v Slivje peš pot. V Slivjah skupen obed.

Slivje je jedna najbolj romantičnih vasic ondrtnega okraja, odeta bujnimi vrtovi sadnega drevja, po katerem nosi svoje ime. V bližini vasice leži tudi divna rova orjaška podzemeljska jama »Dimnice«, ki jo je prevzela podružnica v oskrb in najem, da jo odpre širjemu svetu.

Odhod iz Slivij popoludne do Herpelj in odtod povrat z vlakom.

Reditelja izleta: Josip Hočvar, Miroslav Pretner.

Prijaviti se je rediteljema ali na naslov: Tržaška podružnica »Slovenskega planinskega društva«, Via Chiozza 8, Trst.

Na svideenje in planinskim pozdravom
Odbor tržaške podružnice
»S. P. D.«

Razne vesti.

Panamski kanal v srednji Ameriki, ki ga dogradijo severno-ameriške zvezne države, bo skrajšal pot iz Evrope v Novo Zelandijo za 7000 morskih milj, a pot iz S. Francieca v Hamburg od sedanjih 27.000 milj na 8000 milj. Leta 1899. so bili preračunjeni stroški za globočino 9 metrov na 2 milijardi kron.

Mnoge ptice naslanjajo s svojim vedenjem skoro z gotovostjo dež ali pa vihsr. Srake, povodne rabe, močvirni kljunaši, detelvaiki, želve itd. postajajo jako nemirni, ako se bliža viharno vreme. V tem slučaju letajo hitreje semtertja in sicer brez pravega cilja, ffrajo od draveca do draveca, od enega mesta do drugega ter pri tem glasno kriče.

Snazilec čevljev — milijonar. V Sira kuzi v Zedinjenih državah je umrl nedavno John Dunfee, ki je bil najprej snažilec čev-

ljev brez prave šolske omike. Potem je postal mešetar za konje in dovršil je svoja življenje kakor eden najznamenitejših ameriških podjetnikov, čegar premoženje cenijo na 45 milijonov kron.

Železnica na Montblanc. Kakor javljajo iz Chamounixa, so pred nekoliko dnevi začela dela za železnico, ki se bo vzpenjala na Montblanc. Načrt je napravil inženir Duportal. Železnica ne pojde do glavnega vrha Montblanca, ampak samo do A'quille du Gouter. Dolga bo 38 kilometrov in dovršena šele l. 1911. G. nila bo železnico elektrika. Vsak vlak bo obstajal iz lokomotive in dveh voz, v katerih bo mesta za 80 ljudi.

Papež Julij II. je hotel graditi novo cerkev. Poklical je arhitekta, da mu napravi načrt. Isti je naročeno delo kmalo dovršil ter ga poslal papežu po svojem 6letnem sinčku. Papežu je načrt tako ugajal, da je peljal dečka v dvorano, v kateri je imel blagajno. Papež je omaro odprl, v kateri je bilo polno zlatih cekinov. Nato je rekel dečku, naj zagradi z eno roko, kolikor more. Deček se je pa nekoliko pomišljal, veselo gledaje po rumenih cekinih ter konečno vzkliknil: »Sveti oče! Zagrabite vi, ker imate več roko nego jaz.«

Cenik jedil in pijač pred 50 leti. Pred 50 leti se je mnogo ceneje živelo nego danes. Iz arhiva mesta Dobrecina na Ogrskem so našli list, iz katerega je razvidno, kako so bile jedi in pijače mnogo esneje nego danes. Tako je stal bokal starega vina 16 krajcarjev, novega 8 krajcarjev. Pet vrst jedi za eno osebo 36 krajcarjev. Juha 3 krajcarje, govedina 7 krajcarjev, selje z mesom 8 krajcarjev, porejia močnate jedi 10 krajcarjev. Goveja pečenka 10 kraje., solato 12 krajcarjev. Teletina 12 krajcarjev. Svinjska pečenka 14 kraje. Bifeček 10 kraje. Gnat ali jezic 10 kraje. Črna kava 6 krajcarjev.

Gospodarsko.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu maju 1905. je 160 strank vložilo K 35.081.17, 153 strank vzdignilo je K 24.284.60, 11 strankam izplačalo se je posojil K 14.980.— Stanje hranilnih vlog K 1.216.965.25, stanje hipoteknih posojil K 923.707.39. Denarni promet K 135.565.77.

Zadnje brzojavne vesti.

Rusko-japonska vojna.

Dementi.

PETROGRAD 2. (Petrogr. brz. agent.) Govornica, ki je razširjena v inozemstvu, češ, da je bil umorjen car Nikolaj, je popolnoma neosnovana.

Torpedovka »Bravi« in križar »Iszumrud«.

PETROGRAD 2. Brzojavka poveljnika torpedovke »Bravi« iz Vladivostoka na velikega admirala velikega kneza Alekseja Aleksejeviča opisuje čedo te ladije, ki se je dne 27. t. m. ločila od eskadre in je dne 30 t. m. dospela v Vladivostok.

Brzojavka poveljnika križarja »Iszumrud« na carja poroča podrobosti o pomorski bitki in pravi, da je bil »Iszumrud« pognan v zrak, da ne bi prešel v roke sovražnika.

Trgovina.

Tržna poročila dne 2. junija
Tržaška borza.

Na poleoni K 19.08—19.11—, angleške lire K — do —, London kratok termin K 240.20—240.70 Francija K 95.40—95.60, Italija K 95.40—95.60 italijanski bankovci K — — —, Nemčija K

117.20—117.55, nemški bankovci K — — —, avstrijska ednotna renta K 100.45—100.70, ogrska krona renta K 97.80—98.10, italijanska renta — — —, kreditne akcije F 564— — —, državne železnice K 666 — — —, Lomb. rdi K 88—90.—, Lloydove akcije 670 — — —, Brečke: Tisa K 233.50—343.50, Kredit K 435.— do 495.—, Bodenredit 1850 K 407.— 314.—, denredit 1889 K 307.— 314.—, Turška K 143.— do 145.— Srbske — — — do — — —

Dunajska borza ob 2. uri pop.

	vč raj	danes
Državni dolg v papirju	101.05	—
" " " srebru	101.05	—
Avstrijska renta v zlatu	119.80	—
" " " kronah 4%	100.50	—
Avst. investicijska renta 3 1/2%	93.25	—
Ogrska renta v zlatu 4%	117.0	—
" " " kronah 4%	97.90	—
" " " 3 1/2%	89.20	—
Akcije nacionalne banke	1648.—	—
Kreditne akcije	664.50	—
London, 10 Lstr.	240.25	—
100 državnih mark	117.27 1/2	—
20 mark	25.48	—
20 frankov	19.11	—
100 ital. lir	95.45	—
Cesarski cekini	11.30	—

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — Francozka renta 89.72, italijanska renta 106.55, španski exterieur 91.42, akcije otomanske banke 615.—, Menjice na London 251.90.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — — —, Lombardi — — —, unificirana turška renta 88.85 avstrij. zlata renta 100.80, ogrska 4% zlata renta 100.90, Landerban 483.—, turške akcije 134.50, parizska banka 14.10, italijanske meridi-jonalne akcije 780.—, akci e Rio Tinto 15.18. Mlačna.

London. (Sklep.) Konsolidirani dolg 90.75, Lombardi 3 1/2%, srebru 36 1/2%, španska renta 91.—, italijanska renta 105.75, tržni diskont, 2 1/2%, menjice na Dunaju — — —, dohodni banke — — —, izplačila banke — — —. Mlačna.

Tržna poročila 2. junija.

Havra. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 43 1/2 frk, za julij 44.—.

New-York. (Otv.) Kava Rio Santos dobav. Stalno, nespremeneno, do 5 stot. znižanje, 2000 vreč.

Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average za maj 36 1/2 za september 37.— za dec. 37 1/2, za marec 37 1/2 — Mirno. — Kava Rio nov. v. d. loco 38—40. navadna reolina 41—42 navadna dobra, 43—45.

Sladkor tuzemski. Centrifugal oslo. prom. K 74.50 do 75.50, za maj-avgust K 74.50 do 75.50, Concassé de Melnar prom. K 75.50, za maj-avgust K 75.50 do 76.—.

London. Sladkor iz repe surov 11 1/2, 11 1/2, Mlačno.

Pariz. Rf za tekoči mesec 1625 — — — za julij 16.—, za julij avgust 1525 za sept-ber-december 15.25 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 24.35, za julij 24.40 za julij - avgust 23.70 za sept-december 21.75 (mirno). Moka za tekoči mesec 31.50, za julij 31.60 za julij-avgust 31.35, za sept.-december 29.30 (mirno). Repičje olje za tekoči mesec 50.— za julij 50 1/2 za julij-avgust 50 1/2, za sept-ber-december 51 1/2, (mlačno). Špirt za tekoči mesec 51 1/2, za julij-avgust 51.— za sept-ber-december 43.— (mirno). Sladkor surov 83 1/2, za maj-avgust 83 1/2, (mirno) bel za tekoči mesec 33 1/2 za julij-avgust 34 1/2, za oktober-januar 31 1/2, za januar-april 31 1/2, (mirno) rafiniran 68—68 1/2. Vreme: le, o.

V nedeljo, dne 4. t. m.

prodajal bo

krojač JOSIP ZULJAN iz Ricmanj

izgotovljeno obleko za moške in

za dečke in sicer v Dolini od 7.—12. ure

v Trebčah od 2.—5. „

„ Bazovici „ 6.—7. „

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. R (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).

Čene, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko

Serravallo-vo železnato kina vino

za bolehe otroke in rekonvalescente.

Provzroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovesnih zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.

Odlikovano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi spričevali.

I. SERRAVALLO

Trst.

Hiša in 5 njiv zemljišča je na prodaj. — Oglasiti se v Pevni št. 6 pri Gorici.

2 krojaška pomočnika sprejme takoj Karol Angeli v Kanalu.

Najemnik (manderjar) išče se za ugodno ležečo posestvo (vinograd) blizu Trsta pod zelo ugodnimi pogoji. Podrobnosti pri uredništvu.

Glasovir je naprodaj skoraj nov. Cena kron 160. Naslov ul. Farneto št. 35, II. nd.

V najem se odda stanovanje s 4 prostori v Rocolu. Naslov pové »Edinost«.

Sobni slikarski pomočnik se išče. Naslov: Barkovlje št. 417.

V nedeljo 4. junija 1905. od 12. do 2. in pol popol. **velika razsvetljava Škocjanskih jam**

prirejena od nemškoavstrijskega plan. društva. Ustopnina 1 K 20 st. za osebo. — Razven navadnega zabavnega vlaka, odide ob 7-47 poseben vlak v Divačo (dohod 9-20). Za ta vlak se zamorejo dobiti vožni listki po znižani ceni in pod pogojem, da se povrne po'nik iz Divače z nedeljskim vlakom št. 21 (odhod iz Divače 7-50, dohod v Trst 9-25. — Vožnja stane tja in nazaj II. razred K 2-80, III. razred K 1-60.

Prof. ROSSONI ravnatelj medicinske klinike vseučilišča v Rimu, spričuje, da zelo uspešno učinkuje proti motenju rednega želodčevega delovanja (tudi odvajalno) **želodčno tinkturo** G. PICCOLIJA, dvornega zaglatelja Njega Svetosti in lekarja v Ljubljani. 1 steklenica velja 20 stot. in se vnanja naročila točno izvršujejo.

Zaloga istrskih in dalmat. vin v ulici Cecilia 16 (vogal ul. Ruggero Manna) Zaloga je vedno preskrbljena z vini najboljših kletij. Cene: istrsko po 64 st., belo brisko po 80 st., opolo iz Visa po 72 st., vse franko na dom. Za obilne naročbe se priporoča **IVAN TONEL.**

Doge za parkete hrastove ali jelove prve vrste prodaja pod jamstvom po tovarniški ceni. **Zaloga lesa - Miclaur** ulica Fonderia št. 7

Mejnarodno spedijsko posredovanje **Caro & Jellinek**

Trst ul. Romagna št. 2 Trst. TELEFON št. 1627 Podružnice: Dunaj, Budapešt in Lvov. Zastopstva na vseh glavnih trgih tu- in inozemstva. Se pr' poroča za preskrbljenje seljenj s zaprtimi blazinjenimi vozovi za pohištvo toli v mestu koli v tu in inozemstvu. Pakovanje za prevoz po morju. Posebno ugodni pogoji za vojaške osebe in državne uradnike. Posiljatve vsake vrste po stalni nizki prevoznini. Proračuni brezplačno.

Manufakturna trgovina Ambrosich & Modricky TRST - ul. Belvedere 32 - TRST Fuštanj za krila širok 90 cm po 36, 42 novl. Fuštanj velour od 27 novl. dalje, bel, siv in piquet fuštanj. Kotenina bela in siva. Maje, šlaji in rute. Odeja od volne ali bombaža. Pregrinjala preproge za mej posteljo. Kravate, srajce za moške in ženske. Krila, nogovnice, čipke in zamet, kakor tudi raznovrstne drobnarije.

MALA OZNANILA

Tomasoni Ulisse Trst slikar-dekoratér. Sprejema delo na deželi. Dekoracije sob s papirjem. Silkanje sob in naplavor v vseh slogih in na vse načine. Popravljanje les in marmor. Narvanje pohištva, polov itd. Vse po zmernih cenah, točno in hitro. — Delavnica: ulica 'Igo Foscolo št. 19.

Prva trž. brusilnica — na električno moč — **Gualtiero Cozzio** Passo S. Giovanni št. 2 (vogal ulice Torrente nasproti kavarne Chiozza izvršuje vsakourstno brušenje in poliranje. Ima tudi v zalogi vsakourstne nože itd.

Prva trž. brusilnica — na električno moč — **Gualtiero Cozzio** Passo S. Giovanni št. 2 (vogal ulice Torrente nasproti kavarne Chiozza izvršuje vsakourstno brušenje in poliranje. Ima tudi v zalogi vsakourstne nože itd.

Jvan Jančar teh. konces. zobozdravnik TRST ul. Torrente 32 II. n. Delavnica za umetno zobovje. Izvršuje popolno zobovje iz kaučuka ali zlata po francoskem sestavu. Poprave v 2 urah. **Cene zmerne.** Sprejema od 8-6 pop.

Svoji k svojim! Podpisani priporoča svojo zalogo oglja, drva, premoga in drugo razno kurjavno ter petrolej. Pošiljanje na dom. **Josip Muha,** ul. Cavana (uhod ulica Cavazzani št. 3).

Iv. Kopač svečar v Gorici priporoča priznano najboljšo in najcenejšo **voščene sveče** Genik brezplačno in franko.

Tovarna kisa Bruschina & Hrovath Trst - Riva Grumula 6 **Zaloga vinskega kisa in specialnih kisov.** Konkurenčne cene.

MIRODILNICA Simona Skrinjar ulica Farneto št. 33 podružnica ul. Settefontane 629 sprejema tudi pismena naročila ter pošilja na zahtevo blaga na dom po najnižjih cenah.

Podpisani priporoča svojo **NOVO PEKARNO IN SLADČIKARNO** pri Sv. Jakobu letiške ulice 12 (cravena st. šole). Vedno svež kruh. Pošiljanje na dom. Sprejema naročila in domači kruh v peccivo. **Postrežba točna.** **Benedikt Suban**

Prodajalnice jestvin založeno z vedno svežim blagom I. vrste kakor: kavo vseh vrst, sladkorja, olja, mila, kisa, testenin, moke, otrobov itd. priporoča svojim rojakom udani **Počka Ivan** ul. PETRONIO 2 (vogal ul. S. F.

MIRODILNICA Henrik Bonetta ul. Carradori 18 (vogal Geppa) Specialiteta navadnih in medicinskih drog, barv, pokosti, lakov, šestk, čipčev, navadnega in parfumnega mila, petroleja, spirita (česte) za goriti. — Barvilo za čiščenje vina. **Nizke cene.** Prodaja na debelo in drobno

Ivan Petelin tovarna testenin TRST ul. S. Francesco d' assisi 47.

Guerino Marcon ulica Tivarnella št. 3 Priporoča svojo zalogo oglja in drv, ki je vedno preskrbljena z najboljšim kranjskim blagom. Prodaja na debelo in drobno. **Pošiljanje na dom.** Telefon št. 1664.

Nova prodajalnica Romolo Perini zlatar in droguljar Via del Rivo 26 Sprejema poprave, kupuje zlato, srebrno in juvele. Popravlja ure na jamstvo.

Ivan Petelin tovarna testenin TRST ul. S. Francesco d' assisi 47.

Trgovina z manufakturnim blagom **ANTON SANZIN** pok. Frana - Barriera vecchia II. Velik dohod satena, perkala, batista, pikeja in cefirja. — Blago za ženske obleke, pletene spodnje srajce, moderci, drobnarije. — Bele in barvane srajce za moške, ovratniki, zapetniki; kravate in potrebščina za delavce. Vse po najnižjih cenah, da se ni bati konkurence.

Najboljše STISKALNICE ZA GROZDJE IN OLJKE so naše stiskalnice „ERGOLE“ najnovjšega in najboljšega sestava z dvojno in nepretrgano pritiskalno močjo; zajamčeno najboljše delovanje, ki prekaša vse druge stiskalnice. **HIDRAVLICNA STISKALNICA.** Najboljše automatično patentovane tatne brizgalnice, ki delujejo same od sebe, ne da bi jih bilo treba goniti. „Syphonia“ plugi, stroji, za grozdje, sadje in oljke, mlin za miti grozdje. Plugji za vinograde. Stroji za sušenje sadja in drugih vegetalnih, življenskih in mineralnih pridelkov. Stiskalnice za seno, slamo itd. na roko. Mlatilnice za žlta, čistilnice, rešetalnice. — Slamorezница, ročni mlin za žito v raznih velikostih in vsi drugi stroji za poljedelstvo. Izdelujejo in pošiljajo na jamstvo kot posebno najnovjšega izbornega urešnega, najbolj pripoznanega in odlik. sestava. **P. MAYFARTH & Co.** tovarna za poljedelske in vinske stroje, DUNAJ, II. TABORSTRASSE št. 71. Odlikovani v vseh državah sveta z nad 530 zlatimi, srebrnimi in častnimi kolajnami. Ceniki z mnogoštevilnimi pohvalnimi pismi brezplačno. Razprodajalci in zastopniki se iščejo povsodi kjer nismo zastopani.

Narodni kolek je vdobiti pri upravi „Edinost“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5 **MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJŠIH ZAHTEVAH** KATALOGI BREZPLAČNO.

Svoji k svojim! Opozorjamo vsakega varčnega rodoljuba, da edina hrvatska zavarovalna zadruga **„Croatia“** stoječa pod pokroviteljstvom slob. in kralj. glavnega mesta Zagreb sprejemlje vsako vrsto nepremičnin (hiše, gospodarska poslopja, tovarne) ter premičnin (kakor pohištvo, gospodarsko orodje, stroje, živino, žito, slamo, seno, blago v skladiščih ali na prostem itd.) v zavarovanje proti ognju in strelji po najnižjih cenah in z najboljšim jamstvom. — Dolžnost vsakega dobrega Slovana je zavarovati se pri domačem zavodu — že da ne gre denar v tujino. Vsa zavarovanja sprejema ter daje vsa pojasnila **Podružnica zavarovalne zadruge „Croatia“ - Trst** ULICA TORRE BIANCA 20 Zastopniki za vsako mesto, trg in večje vasi (Primorske, Kranjske, Koroske in Štajerske) se sprejemajo pod ugodnimi pogoji.

Dragotin Vekjet - zlatar v Trstu, Corso št. 47 priporoča vsakourstne **zlatenine in srebrnine** ter žepne ure. Sprejema poprave ter kupuje zlato. Cene zmerne.

Prodajalnica rokovic in kravati A. HUBMANN Corso 19 — Ustanovlj. 1865 — Corso 19 rokovice glava I, 2 gumba gl. 1, 3 gumbi gl. 1-20 rokovic od kože Dante za prati 3 gumbi „1-20 rokovic z imit. rane kože, 3 gumbi „0-50 rokovic od škodske niti, 3 gumbi nč. 40 in 50 rokovic perferirane, kineske, 3 gumbi nč. 40 in 50 Polovične rokovic od svilnatoga bombaža — novost. — Milo „kok“ 8 nč., graški in grški prah za obraz 10 in 15 novč. **Kravate zadnje novosti.** Rokovice se opere v 24. urah.

Kdor se hoče dobro in z veliko ekonomijo obleči, naj se poda v **prodajalnico** izgotovljenih oblek **I. FARCHI** Barriera vecchia 5 kjer se vsaki dan izdeluje obleka v lastni krojačnici.

Izvrstno jedilno olje po 28 novč. liter v novi prodajalnici **A. BERINI & A. STRINGARI** ulica di Torre bianca 45. Kis, milo, sveče in soda. Jedilno olje po 28 novč.

„SANUS“ novi higijenični zobotrebniški disinfektirani parfemirani zaprošen patent se prodajajo povsod. **C. COMINI, Trst Barriera 28**

Gostilna T. MAJCEN ul. Nicolò Macchiavelli 34 (ex Fornii). Toči istrska in dalmatinska vina, beli opolo, posebna tirolska vina. Prve vrste pivo. Gorke in mrzle jedila. Sprejema naročbe na kosila in večerje. NB. Za družino istrsko vino po 36 od 5 litrov naprej po 34.

F. Pertot urar TRST - ul. Poste nuove št. 9 priporoča veliki izbor ure: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavanes itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za birmo. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

Pekarna in sladničarna z lastno tovarno biškotov Fran Lampe TRST - ulica Molin Grande št. 32 - TRST 3 krat na dan svež kruh, raznovrstne moke prvih ogrskih mlinov, fine vina v buteljkah, sladčice itd. Sprejema naročbe za sladčice.

Zaloga izvozno-marčne (Export-Märzen) in vležane (Lager) **pive** v sodčeh in v boteljkah, kakor tudi **kvasa** iz tovarne **Bratov Reininghaus Steinfeld** pri Gradcu. Zaloga **Mattonijeve Giesshubler** vedno sveže kisle vode po zmernih cenah pri **ANTONU DEJAK junior** TRST Via degli Artisti št. 10.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili. Vsak član ima po preteku petih let pravic do dividende.

„Slavija“ vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31,865.386-80 K, izplačane odškodnine: 82,737.159-57 K. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo. Vsa pojasnila daje: **Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12**

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkrajnje. Uživa najboljši sloves, koder posluje. Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokristne namene.